

**FÖRTECKNING ÖVER FÅGLAR
OBSERVERADE VID ASKÖVIKEN**

1974

Förteckning över fåglar observerade vid Asköviken

1974

För flera arter har i Förteckningen medtagits relativt detaljerade uppgifter på antalet häckande par. Dessa uppgifter kommer från den inventering av vikens fågelfauna, utförd av Lars Lindell, som länsstyrelsen publicerade i början av 1975. En del värdefull information har också erhållits i samband med projekten Svensk fågelatlas och Svenska häckfågeltaxeringen.

Obest. lom (*Gavia arctica/stellata*). Två observationer i april.
1 sträckande ex 15.6 (HH). Två höstobservationer: 2 ex 26.9 (LJ,PM) och 5 ex 1.10 (HH).

Skäggdopping (*Podiceps cristatus*). Ca 50 par uppskattades häcka i själva viken, samt längs stränderna mellan Gåsudden och Gångholmen (LL).

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*). Observerad i april-maj med som mest 11 ex 9.5 (LL) och 4-5 par häckade sannolikt (LL). En höstobservation: 1 ex 23.11 (PE,TS).

Häger (*Ardea cinerea*). 34 observationer fördelade enligt följande: april (4), maj (1), juni (2), juli (2), augusti (11), september (8), oktober (3) och november (3). Maximalt sågs 8 ex 25.8 (ÖD) och 6 ex 14.9 (AL m.fl.).

Rördrom (*Botaurus stellaris*). Första observationen gjordes 29.3, då 1 ex tutade och 3 ex sträckte (AL,PO). Under häckningstid hördes kontinuerligt 5 tutande hanar på följande platser: Gångholmen, Fiskartorpet, bäckutflödet, Rudö och Stensjö.

Gräsand (*Anas platyrhynchos*). Ca 30 par uppskattades häcka (LL). Arten synes koncentrerad till två områden: Gåsudden-bäckutflödet och skrattnåskolonin. Maximalt inräknades 830 rastande ex 25.8 (AA,HÖ).

Kricka (*Anas crecca*). Häckar sannolikt endast med 5-10 par (LL). Ca 40 ex översomrade (LL).

Årta (*Anas querquedula*). Till skillnad från 1973 sågs arten vid ett flertal tillfällen under häckningstid och 1-2 par bedömdes häcka (LL). Två höstobservationer: 2 ex 4.8 (LB,TS) och 3 ex 14.9 (HH,LL).

Bläsand (*Anas penelope*). Genomflyttare. Som mest sågs 75 rastande ex 18.8 (HH,HÖ).

Stjärtand (*Anas acuta*). Endast 4 observationer rapporterade.

Skedand (*Anas clypeata*). Antalet observationer ökade något jämfört med 1973, troligen mest beroende på noggrannare eftersökning av arten. 3-4 par torde ha häckat (LL).

Bergand (*Aythya marila*). 1 ex rastade 14.9 (TS).

Vigg (*Aythya fuligula*). Ca 20 par häckade, företrädesvis knutna till skrattnåskolonin (LL). Maximalt rastade 125 ex 19.10 (HH,KI,TS).

Brunand (*Aythya ferina*). 25-30 par häckade (LL). Förekomsten koncentrerad till två områden: skrattnåskolonin, samt stränderna mellan bäckutflödet och Enudden.

Svärta (*Melanitta fusca*). 5 sträckande ex noterades 13.10 (HÖ,ÖD). Detta utgör det tredje fyndet av arten vid Asköviken.

- Knipa (*Bucephala clangula*). Fem par häckade i uppsatta holkar på Solskär (LL).
- Storskrake (*Mergus merganser*).
- Salskrake (*Mergus albellus*). Vårobservationer: i april sågs arten 13 ggr och i maj 3 ggr, den senaste iakttagelsen 9.5 (LL). Som mest sågs 15 ex 20.4 (HJ). Första höstobservationen gjordes 14.9 (HH,LL) varefter arten sågs fram till 16.11, med som mest 25 ex 19.10 (HH,KI,TS).
- Grågås (*Anser anser*). 1 ex 31.3 (UC), 14.4 (UC) och 24.4 (AA,SÅS).
- Sädgås (*Anser fabalis*). Sammanlagt passerade 467 ex på vårsträcket, varav 250 ex 26.4 (gm LL) och 132 ex 27.4 (PM m.fl.). En höstobservation: 100 sträckande ex 9.10 (HH).
- Stripgås (*Anser indicus*). 2 översträckande ex noterades 11.5 (KI m.fl.). Sannolikt rör det sig om ur fångenskap förrymda fåglar.
- Vitkindad gås (*Branta leucopsis*). 1 sträckande ex sågs 17.4 (AA,SÅS).
- Kanadagås (*Branta canadensis*).
- Knölsvan (*Cygnus olor*). Liksom under våren 1973 fanns också denna vår en ansamling knölsvanar i viken. I april sågs som mest 28 ex 27.4 (KI,LL) och i maj 32 ex 1.5 (TS). Ännu 20.5 fanns 14 ex kvar (LL). Ett bofynd gjordes och ytterligare ett par häckade sannolikt (LL).
- Sångsvan (*Cygnus cygnus*). Förutom översomraren "Kalle" sågs 10 ex 13.10 (JHF,MF,ÖD), 3 ex 20.10 (ÖD), 7 ex 7.12 (HH,LL) och 3 ex 19.12 (ÖD).
- Ormvråk (*Buteo buteo*). En god sträckdag för arten var 11.9, då hela 73 ex inräknades (AA,HH,LL).
- Fjällvråk (*Buteo lagopus*). 4 vårobservationer. Under hösten inräknades sammanlagt 22 sträckande ex, varav 8 ex 12.10 resp. 13.10 (HÖ m.fl.).
- Sparvhök (*Accipiter nisus*). Observationerna fördelade enligt följande: januari (0), februari (2), mars (5), april (2), maj (1), juni (0), juli (0), augusti (8), september (8), oktober (4), november (4) samt december (2).
- Duvhök (*Accipiter gentilis*). Iakttagelser enligt följande: januari (1), februari (1), mars (7), april (8), maj (2), juni (0), juli (0), augusti (3), september (8), oktober (3), november (1) och december (3).
- Bivråk (*Pernis apivorus*).
- Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*). Sannolikt häckade 3 par (LL).
- Blå kärrhök (*Circus cyaneus*). 30 observationer av 1-2 ex fördelade enligt följande: mars (4), april (12), maj (0), juni (0), juli (0), augusti (1), september (9), oktober (3) och november (1).
- Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*). Sannolikt häckade fyra par i anslutning till viken (LL).
- Lärkfalk (*Falco subbuteo*). Ett par häckade sannolikt på Tidö, vilket det gjorts sedan åtminstone 1961 (LL).
- Pilgrimsfalk (*Falco peregrinus*). 1 ex noterades 31.3 (HÖ). Fågeln gjorde ett misslyckat försök att jaga trast och försvann sedan mot norr.
- Stenfalk (*Falco columbarius*). Observerad i april (1 gång), september (2) och oktober (1).

- Tornfalk (*Falco tinnunculus*). Antalet observationer fördelade enligt följande: mars (2), april (1), maj (1), juni (0), juli (0), augusti (1) och september (6).
- Järpe (*Tetrastes bonasia*). Häckning konstaterad i skogen norr om viken (LJ).
- Rapphöna (*Perdix perdix*). Endast en observation: 11 ex vid Askö gård 16.11 (KC, PE).
- Vaktel (*Coturnix coturnix*). 1 spelande ex vid N Lövsta 14-16.6 (HH, HÖ, KOH).
- Fasan (*Phasianus colchicus*).
- Trana (*Grus grus*). Sammanlagt passerade 76 ex på vårsträcket och 70 ex på höststräcket. 1 ex 25.5 (KOH, ÖD).
- Vattenrall (*Rallus aquaticus*). Minst 50 revir noterade i viken (LL). Ett sent ex sågs 24.11 (HÖ).
- Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana*). Spelande hanar noterade i juni vid "Tallen", Rudö resp. Björnösundet.
- Rörhöna (*Gallinula chloropus*). Häckar liksom tidigare troligen i sundet mellan Gångholmen och Tidö-Lindö. Tre observationer i själva viken i april.
- Sothöna (*Fulica atra*). Minst 100 par häckade (LL).
- Tofsvipa (*Vanellus vanellus*).
- Större strandpipare (*Charadrius hiaticula*). 1 ex 20.5 och 28.5 (LL).
- Mindre strandpipare (*Charadrius dubius*). 1 ex 2.5 och 14.5 (LL).
- Kustpipare (*Pluvialis squatarola*). 1 ex 14.9 (LL) och 26.9 (LJ, PM).
- Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*). Genomflyttare.
- Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago*).
- Dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*). 1 ex spelade 1.5 vid "Rastholmen" (TS).
- Morkulla (*Scolopax rusticola*).
- Storspov (*Numenius arquata*).
- Småspov (*Numenius phaeopus*). 1 ex 12.5 (UC) och 40 ex 16.5 (LL).
- Rödspov (*Limosa limosa*). 1 sträckande ex 12.4 (PM m.fl.).
- Skogssnäppa (*Tringa ochropus*).
- Grönbena (*Tringa glareola*). Genomflyttare. 1 tidigt ex 14.4 (UC).
- Drillsnäppa (*Tringa hypoleucos*).
- Rödbena (*Tringa totanus*). 1 ex 4.5 (HH m.fl.) och 4.8 (LB, TS), samt 2 ex 19.5 (ÖD m.fl.).
- Svartsnäppa (*Tringa erythropus*). Genomflyttare.
- Gluttsnäppa (*Tringa nebularia*). Genomflyttare.
- Mosnäppa (*Calidris temminckii*). 1 ex 20.5 (LL).
- Kärrensäppa (*Calidris alpina*). 1 ex 3.8 (ÖD) och 15.8 (PE, TS), samt 2 ex 16.8 (ÖD).
- Brushane (*Philomachus pugnax*). Genomflyttare.
- Havstrut (*Larus marinus*). 6 observationer i mars-maj.

- Silltrut (*Larus fuscus*). 5 ex 3.5 (HH,LL) och 8.5 (LL), samt 8 ex 15.5 (AA).
- Gråtrut (*Larus argentatus*).
- Fiskmåsar (*Larus canus*).
- Dvärgmåsar (*Larus minutus*). Sex iakttagelser av såväl adulta som fjolårsfåglar: 2 ex 14.5 (LL), 5 ex 17.5 (LL), 1 ex 3.6 (LD m.fl.), 2 ex 15.6 (HÖ), 1 ex 16.6 (KOH), samt 1 ex 1.7 (TS).
- Skrattmåsar (*Larus ridibundus*). Ca 3000 par häckade i vikens sydvästra del (LL).
- Svarttärna (*Chlidonias niger*). Första observationen gjordes 11.5 (TS m.fl.) och den sista 25.8 (AA,HÖ). 15-17 par häckade (LL).
- Skräntärna (*Hydroprogne tschegrava*). Endast sensommarobservationer.
- Fisktärna (*Sterna hirundo*).
- Skogsduva (*Columba oenas*).
- Ringduva (*Columba palumbus*). I september sågs ansamlingar på flera tusen fåglar. Den största flocken sågs 22.9 och uppgick till ca 3000 ex (PM m.fl.). Två sena iakttagelser: 1 ex 2.11 (UC m.fl.) och 2 ex 3.11 (JHF,MF).
- Tamduva (*Columba livia*).
- Turkduva (*Streptopelia decaocto*). Vid Askö gård sågs 2 ex 2.6 (HH) och 1 ex 13.9 (HH,LL).
- Gök (*Cuculus canorus*).
- Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*). 7 observationer i oktober-december, vilket tydligt indikerar den invasionsartade förekomsten i syd- och mellansverige.
- Kattuggla (*Strix aluco*). Häckar.
- Hornuggla (*Asio otus*). Fyra konstaterade häckningar: Tidö (2), Lövsta resp. Askö.
- Nattskärna (*Caprimulgus europaeus*). 1 honfärgat ex sågs 30.6 (PZ,RC,TS) och 1.7 (HH,RC).
- Tornsvala (*Apus apus*). 2 sena ex 8.9 (ÖD).
- Gröngöling (*Picus viridis*).
- Större hackspett (*Dendrocopos major*).
- Mindre hackspett (*Dendrocopos minor*).
- Spillkråka (*Dryocopus martius*).
- Göktyta (*Jynx torquilla*).
- Trädlärika (*Lullula arborea*). 1 sträckande ex 31.3 (PM,UC m.fl.).
- Sånglärika (*Alauda arvensis*). Anlände redan 23.2 i stora antal (PM).
- Ladusvala (*Hirundo rustica*).
- Hussvala (*Delichon urbica*).
- Backsvala (*Riparia riparia*). Genomflyttare.
- Korp (*Corvus corax*). 1 ex 5.8 (ÖD), 12.8 (ÖD), 8.9 (HH m.fl.) och 25.12 (AA,IJ).
- Kråka (*Corvus corone cornix*). 1060 sträckande ex inräknades 26.10 (PE).

Råka (*Corvus frugilegus*). 2 ex 22.3 (LL) och 27 sydväststräckande ex 19.10 (HH m.fl.).

Kaja (*Corvus monedula*).

Skata (*Pica pica*).

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes*). Observerad i september (1 gång) och december (2).

Nötskrika (*Garrulus glandarius*). 4 sydsträckande ex noterades 23.11 (PE, TS).

Stjärtmes (*Aegithalos caudatus*).

Talgoxe (*Parus major*).

Blåmes (*Parus caeruleus*).

Svartmes (*Parus ater*).

Tofsmes (*Parus cristatus*).

Entita (*Parus palustris*).

Talltita (*Parus montanus borealis*).

Nötväcka (*Sitta europaea*).

Trädkrypare (*Certhia familiaris*).

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes*). Observationer av 1-2 ex i april (3 ggr), juni (2), september (1) och november (2). Något par torde ha häckat.

Dubbeltrast (*Turdus viscivorus*).

Björktrast (*Turdus pilaris*).

Taltrast (*Turdus philomelos*).

Rödvingetrast (*Turdus iliacus*).

Koltrast (*Turdus merula*). Notabelt är en flock om 50 sträckande ex 24.3 (LJ m.fl.).

Stenskvätta (*Oenanthe oenanthe*).

Buskskvätta (*Saxicola rubetra*).

Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus*).

Näktergal (*Luscinia luscinia*). Hela 51 sjungande ex inräknades runt viken i juni (HÖ m.fl.). Dessa satt enligt följande: Tidö (17), Lövsta-Gångholmen (27) och Tidö-Lindö (7). Detta är det högsta antal som noterats vid Asköviken.

Blåhake (*Luscinia svecica*). Sammanlagt observerades 39 ex i augusti-september. Maximalt sågs 10 ex 16.9 (HH).

Rödhake (*Erithacus rubecula*).

Gräshoppsångare (*Locustella naevia*). 15 sjungande ex inräknades i juni i fyra områden: Gångholmen (2), Källskär-Kvarnberget (1), "Rastholmen"-Rudö (11) och Rudö-Stensjö (1).

Rörsångare (*Acrocephalus scirpaceus*).

Sävsångare (*Acrocephalus schoenobaenus*).

Härmsångare (*Hippolais icterina*).

Svarthätta (*Sylvia atricapilla*).

Trädgårdssångare (*Sylvia borin*).

Törnsångare (*Sylvia communis*).

Ärtsångare (*Sylvia curruca*).

Lövsångare (*Phylloscopus trochilus*).

Gransångare (*Phylloscopus collybita*). 1 ex 5.5 (KI,PO), 8.5 (LL) och 29.9 (HH,UC,ÖD).

Grönsångare (*Phylloscopus sibilatrix*).

Kungsfågel (*Regulus regulus*).

Grå flugsnappare (*Muscicapa striata*).

Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*).

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*). 1 subad ex sjöng vid Löt 15.6 (HÖ) och 1 ex sågs söder om Askö gård 1.7 (HH).

Järnsparv (*Prunella modularis*).

Ängspiplärka (*Anthus pratensis*).

Trädpiplärka (*Anthus trivialis*).

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus*). 7 iakttagelser i augusti-september.

Sädesärta (*Motacilla alba*).

Gulärta (*Motacilla flava*).

Sidensvans (*Bombycilla garrulus*). Genomflyttare och vintergäst.

Varfågel (*Lanius excubitor*). Observerad i januari-april och september-december.

Törnskata (*Lanius collurio*).

Stare (*Sturnus vulgaris*). Ett vinterfynd: 6 ex 28.12 (ÖD).

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*). 5-6 par häckade troligen runt viken (LL).

Grönfink (*Chloris chloris*).

Steglits (*Carduelis carduelis*). Uppträdde i stora flockar både under senvintern och hösten. Maximalt sågs 20 ex 25.2 (LJ,PM) och 23.10 (HH).

Grönsiska (*Carduelis spinus*).

Hämpling (*Carduelis cannabina*).

Gråsiska (*Carduelis flammea*). Sparsamt förekommande både under vintern-våren och hösten.

Vinterhämpling (*Carduelis flavirostris*). Vårobservationer: 1 ex 23.3 (HH m.fl.) och 5 ex 30.3 (HH m.fl.). Höstobservationer: 1 ex 20.10 (HH,HÖ), 4 ex 25.10 (HH) och 2 ex 27.10 (HÖ).

Domherre (*Pyrrhula pyrrhula*).

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*). Sjungande fåglar noterade på sju platser runt viken: Kalvskogen (2), Skutholmen, Tegelviksberget, Rudö, Kvarnberget och Källskär. Häckning har möjligen förekommit på någon av dessa platser.

Tallbit (*Pinicola enucleator*). 1 ex 9.11 (HH,LL).

Korsnäbb (*Loxia sp.*). Endast 7 observationer rapporterade enligt följande: januari (1), mars (1), juli (1), augusti (1), september (2) och november (1). Tre observationer gällde större flockar: 15 ex 3.7 (HH), 16 ex 15.8 (PE,TS) och 47 ex 29.9 (HH,UC,ÖD).

Bofink (*Fringilla coelebs*). Knappt 10000 sträckande ex inräknades under 8 observationsdagar 19-29.9 (HH m.fl.), varav 4700 ex 29.9. I flockarna förekom inslag av bergfink.

Bergfink (*Fringilla montifringilla*). Genomflyttare.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*).

Ortolansparv (*Emberiza hortulana*). 4 revirhävdande ex noterade.

Sävspurv (*Emberiza schoeniclus*).

Lappspurv (*Calcarius lapponicus*). En vårobservering och därtill ett mycket tidigt ex 23.3 (HH, PO m.fl.). Höstobservationer: 1-2 ex sågs 6 gånger i augusti-september.

Snöspurv (*Plectrophenax nivalis*). Observerad i februari-mars och oktober-november.

Gråspurv (*Passer domesticus*).

Pilfink (*Passer montanus*).

Observatörer

AA = Anders Andersson	LJ = Leif Johansson
AL = Anders Lindell	LL = Lars Lindell
AÅ = Anders Åhrman	MF = Mikael Fallgren
HH = Henry Hirsimäki	PE = Per Eriksson
HJ = Hans Jansson	PM = Per Magnusson
HÖ = Håkan Östholm	PO = Per Olsson
JHF = Jan-Henrik Fallgren	PZ = Per Zettergren
KC = Kent Carlsén	RC = Robert Carlsén
KI = Kjell Ingeström	SÅS = Stig-Åke Sundström
KOH = Kjell-Olof Hedlund	TS = Thomas Skoglund
LB = Lars Burström	UC = Ulf Carlson
LD = Lars Dahlberg	ÖD = Öyvind Dössland

Thomas Skoglund

Västerås Ornitologiska Klubb